

a la seva mort; la potència mediterrània de Catalunya llavors havia minvat) i el COMUNICANT. — JOAN MERCADER, Secretari.

20 febrer 1953: Llengua i Literatura. — Presideix el Sr. R. ARAMON I SERRA.

El PRESIDENT presenta el Sr. Jacques Mettra, Professor a l'Institut Francès de Barcelona.

El Sr. METTRA exposà la seva comunicació sobre *Victor Hugo et la conscience française au XIXe siècle*. Fa cent cinquanta anys que nasqué V. Hugo, i aquesta data ha estat ocasió per a descobrir millor l'amplitud i la riquesa prodigiosa de la seva poesia. Tanmateix, cal no oblidar que ell volgué una responsabilitat moral i social que li ha valgut una mena de culte oficial per part de la tercera República. Deixariem d'apreciar un aspecte del seu geni, si oblidàvem que desitjà d'ésser al seu país i al seu segle com un profeta, i exercir una mena de sacerdocí, del qual somiava d'estendre l'acció a l'univers sencer per mitjà de França. Volgué ésser la consciència vivent del seu poble. Combaté l'art per l'art, perquè l'art havia d'ésser útil. La seva natura resta la d'un primitiu apte per a copsar els moviments profunds i intuitius de les masses populars. És poc estètic, poc aristocràtic, molt plebeu en els seus sentiments i en les seves reaccions; místic i pràctic alhora; profeta i hàbil artesà; ple de sentiments simples i forts; vanitós més que no pas orgullós, generós i gasiu a la vegada; estima les dones; no té massa respecte als capellans, però, tanmateix, és impregnat de cristianisme; és un patriota ardent, convençut de la primacia espiritual del seu país. En un mot: és molt francès. Sentí el moviment profund del seu segle. Alliberat de la seva educació d'origen reialista, fou ben aviat liberal i progressista: l'actuació durant el cop del 2 de desembre i els seus anys d'exili li donaren el seu caràcter definitiu. El tema fonamental del seu idealisme democràtic és el respecte per l'home: segons ell, no es tracta de fer triomfar el Nombre, sinó el Dret. Lluita, per tant, contra la pena de mort, perquè tots els homes tenen dret a una vida d'home. V. Hugo es preocupa també ben aviat del problema social, malfiant-se, però, de les teories socialistes. Reclama per als pobres Fratèrnitat, i sobretot Justícia, bé que no creu que tots els mitjans siguin justos per a obtenir-la, car la grandesa dels fins no pot justificar els mitjans inhumans. Aquest idealista ardent té el respecte per l'home concret. Reclama la instrucció per a tots, perquè creu en l'ànima humana i en la seva vocació per la llum i la llibertat. La visió social de Victor Hugo, així com la seva visió polític-religiosa, culmina en un acte de fe en la llibertat. En aquest idealisme del segle XIX hi havia il·lusió, sens dubte, i un universalisme prematur. Però, ¿com negar-li la seva forta generositat, l'amplitud de mires, la veritable humanitat?

Intervenen el PRESIDENT i el Sr. GEORGES PEYRONNET (precisa l'actitud de V. Hugo en relació amb Alemanya, que combat, no pas instintivament, sinó per un desig de justícia) i el COMUNICANT (creu que el seu punt de vista no es contradiu amb el del Sr. Peyronnet, però opina que per a Victor Hugo la pàtria no era un concepte idealista, sinó quelcom real). — A. BADIA I MARGARIT, Secretari.

18 març 1953: Art i Arqueologia. — Presideix el Sr. R. ARAMON I SERRA.

El Sr. JOSEP GUDIOL presenta una comunicació sobre *L'Institut Amatller d'Art Hispànic*. Indica que l'Institut Amatller, fundat per la Srta. Teresa Amatller l'any 1941, i regit per un patronat autònom, té per finalitat la formació d'un arxiu fotogràfic i una biblioteca especialitzada sobre art de les terres hispàniques. A l'arxiu fotogràfic, que constitueix el nucli central de l'Institut, hom tracta d'aplegar una fototeca d'art de la Península des de les pintures i els objectes prehistòrics fins als valors artístics actuals. La collecció fotogràfica de l'Arxiu Mas, amb unes dues-centes mil fotografies, és la base inicial de l'Institut, a la qual fou afegit més tard l'Arxiu d'Arqueologia Catalana, amb més de vint-i-cinc mil clixés. Aquest fons continua creixent-se regu-